

Rigsdagstidende.

1851. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 373.

Anden Session.

96de Møde.

Lørdagen den 22de Februar.

(Fortsat.)

Monrad (fortsat): Naar en Fremmed vil give een Daler mere for Stedet, end det efterladte Barn eller Svigerbarn vil eller kan give, vil en Lovbestemmelse som denne aldeles ikke kunne forhindre Salget. Hvad kan det nytte at tage saadanne betydningløse Bestemmelser, og saa fremhæve dem som Noget, der ret var i Bondestandens Lary? Det er virkelig at sætte sig i et aldeles falst Lys, det er, at tillægge sig Noget, som aldeles ikke tilkommer En, naar man i en saadan Bestemmelse vil see et Beviis paa Ens Omhu for Bondestandens Lary. Desuden vil denne Bestemmelse være let at — jeg vil ikke sige omgaae, thi det kan man ikke engang kalde det —, men at gjøre aldeles ufrugibar; thi der er jo aldeles Intet til Hinder for, at Lehnbesidderen bortfæster en fasteledig Gaard til en Fremmed, og, efterat den har været bortfæstet i 8 Dage, følger den til ham; men det er en Bestemmelse, hvorom man virkelig kan sige: nu have vi sørget for Bondestandens Lary, nu have vi fjernet de Skrupler, som vi have havt ved nærværende Lovforslag. Jeg maa tilstaae, at jeg ikke kan Andet end antage, at disse Skrupler, disse Indvendinger mod Lovforslaget ikke have været meget store, naar man har kunnet fjerne dem ved en saaløs og intetfigende Bestemmelse som denne.

Mourier: Min Næstnabo, for at jeg skal kalde den ærede Rigsdagsmand, jeg sigter til (Tscherning) med det samme Navn, hvormed han for betegnede mig, yttrede, at jeg skulde have gjort det klart, at hele den foreslaede Lov var unøvendig og til ingen Nytte. Nei, det har jeg hverken sagt eller meent. Jeg søgte

at oplyse, at Loven havde mindre praktisk Betydning, end det ved første Bietast kunde synes; men jeg søtede til, at den dog ligesuldt beholdt en vis, skøndt nærmest en moralisk Betydning, som egentlig kun vilde have Vægt for den Fideicommissbesidder, der med en vis Bietast ansaae sig bunden ved hvad der i Creationspatentet var tilkjendegivet. Og i Forbindelse dermed gjorde jeg opmærksom paa, at, naar da en saadan Fideicommissbesidder, paa Grund af den omhandlede Clausul i Creationsbrevet, saalange denne ikke var ophævet ved Lov, fandt sig afholdt og forhindret fra at indgive Ansøgning om Tilladelse til at afhænde det til Fideicommisset henhørende Bøndergods, saa vilde der herved, med Hensyn til dette Fideicommiss, flaaes en Bom for Fæstegodssets Overgang til Selveiendom, og Bønderne udelukkes fra at kunne opnaae et Gode, hvortil man dog kunde ønske, at Afgangen stod aaben for dem, ligesaa godt som for andre Fæstere. Naar jeg yttrede, at og hvorfor en saadan Clausul som den, hvorom der i Lovudkastet er Tale, praktisk vilde faae mindre Betydning, end det kunde synes, saa paapegede jeg en Fremgangsmaade, som den ærede Rigsdagsmand neppe ganske passende betegnede ved at „gaae bagom;“ jeg talte om en ganske aabent til vedkommende Ministerium foreløbigt indgIVEN Forespørgsel, paa hvilken jeg antog, at Ministeriet neppe vilde nægte at meddele Bessed; men, naar den ærede Rigsdagsmand hentydede paa, at den kongelige Bevilling i saadanne og lignende Tilfælde burde indeholde et udtrykkeligt Forbehold af alle Vedkommendes Ret, da vilde han neppe have meent dette, hvis han havde betænkt, at selve Bevillingen i og for sig tilintetgjør baade det almindelige Forbud imod Bøndergodssets Salg fra Fideicommisset og den specielle Clausul, hvorom der her er Spør